

Bài 2: ẤN ĐỘ

TÓM TẮT LÝ THUYẾT

1. Tình hình kinh tế, xã hội Ấn Độ nửa sau thế kỉ XIX

- Từ đầu thế kỉ XVIII, Ấn Độ lâm vào tình trạng khủng hoảng, suy yếu, bị các nước thực dân phương Tây (chủ yếu là Anh, Pháp) xâm lược.
- Đến giữa thế kỉ XIX, Ấn Độ trở thành thuộc địa của thực dân Anh.

*** Chính sách cai trị của Anh:**

- Kinh tế: vơ vét lương thực, các nguồn tài nguyên, bóc lột nhân công.
- Chính trị: Chính phủ Anh nắm quyền cai trị trực tiếp Ấn Độ (chế độ trực trị).
- Xã hội:
 - + Mua chuộc tầng lớp có thế lực trong giai cấp phong kiến bản xứ.
 - + Chia rẽ khối đoàn kết dân tộc (khơi sâu vào sự cách biệt dân tộc, tôn giáo và đẳng cấp trong xã hội).

- * **Hậu quả:** Kinh tế giảm sút, đời sống nhân dân cực khổ, bần cùng.
Mâu thuẫn giữa nhân dân Ấn Độ với thực dân Anh sâu sắc.

2. Cuộc khởi nghĩa Xipay (1857 – 1859) (HS đọc SGK/9, 10)

3. Đảng Quốc đại và phong trào dân tộc (1885 – 1908)

a. Đảng Quốc đại.

- * **Sự thành lập:** Cuối thế kỉ XIX, GCTS dân tộc Ấn Độ lớn mạnh, bị thực dân Anh kìm hãm
→ Cuối 1885, Đảng Quốc đại được thành lập - chính Đảng đầu tiên của tư sản Ấn Độ.

*** Hoạt động**

- Trong 20 năm đầu:
 - + Phương pháp đấu tranh: ôn hòa.
 - + Mục tiêu đấu tranh: yêu cầu thực dân Anh nới rộng các điều kiện để họ được tham gia các hội đồng tự trị; giúp đỡ họ phát triển kĩ nghệ, thực hiện một số cải cách về giáo dục – xã hội.
- 1905, nội bộ đảng **phân hóa**:
 - + Phái ôn hòa – chủ trương sử dụng phương pháp đấu tranh hòa bình.
 - + Phái cấp tiến (do B.Ti-lắc đứng đầu) – chủ trương đấu tranh bằng bạo lực.

b. Phong trào dân tộc (1905 – 1908)

- Nguyên nhân:
 - + Sâu xa: mâu thuẫn giữa nhân dân Ấn Độ với thực dân Anh sâu sắc.
 - + Trực tiếp: tháng 7/1905, Anh ban hành đạo luật chia đôi xứ Ben-gan.
- Các phong trào đấu tranh tiêu biểu:
 - + Cuộc biểu tình của hơn 10 vạn người tại bờ sông Hằng (10/1905).
 - + Tổng bãi công của công nhân Bom-bay (6/1908).
- **Kết quả:** Anh phải thu hồi đạo luật chia cắt Ben-gan.
- **Tính chất:** mang đậm ý thức dân tộc.

---HẾT---